

**Vlaamse Toezichtcommissie voor het
elektronische bestuurlijke gegevensverkeer**

**Beraadslaging VTC 02/2014 van 22 januari 2014,
gewijzigd bij beraadslaging 43/2015 van 16
december 2015 en bij beraadslaging nr. 36/2017 van
25 oktober 2017.**

Betreft: Aanvraag tot machtiging voor het meedelen van persoonsgegevens van leerlingen door het Lokale Overlegplatform (LOP) Brussel Hoofdstedelijk Gewest, het LOP Antwerpen Basis, het LOP Gent Basis en het LOP Lokeren Basis aan de Katholieke Universiteit Leuven (KU Leuven), in het kader van een onderzoek naar de impact van beleidswijzigingen op schoolse segregatie.

I. ELEMENTEN VAN DE AANVRAAG

A. WETTELIJKE, DECRETALE EN REGLEMENTAIRE GRONDSLAGEN

1. De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna: "de VTC");
2. Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid de artikelen 8 en 11;
3. Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 betreffende de veiligheidsconsulenten;
4. Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVP");

5. Gelet op het Koninklijk besluit van 13 februari 2001 ter uitvoering van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "KB van 13 februari 2001");

B. VERLOOP VAN HET ONDERZOEK

6. Gelet op de aanvraag van enerzijds de KU Leuven en anderzijds het LOP Gent Basis, ontvangen op 17 januari 2014 en het LOP Antwerpen Basis, ontvangen op 21 januari 2014; de door de andere LOPs getekende exemplaren werden nog niet ontvangen.

7. Gelet op de evaluatie van de beveiliging van de KU Leuven, ontvangen per mail op 2 januari 2014 en de evaluatie van de beveiliging van het LOP Gent Basis, ontvangen op 21 januari 2014; de evaluaties van de beveiliging van LOP Brussel Hoofdstedelijk Gewest, het LOP Antwerpen Basis, en het LOP Lokeren Basis, werden nog niet ontvangen;

8. Gelet op de bijkomende informatie opgevraagd bij en bezorgd door KU Leuven bij diverse mails;

9. Gelet op de bespreking van het dossier op de vergadering van de VTC van 22 januari 2014;

10. Gelet op de beslissing van de VTC om de aanvraag verder te behandelen in een schriftelijke procedure;

11. Gelet op de beraadslaging van de VTC nr. 02/2014 van 22 januari 2014;

12. Gelet op de aanvraag tot verlenging van de machtiging van de mededeling van persoonsgegevens van het LOP Gent van 9 december 2015;

13. Gelet op de beraadslaging van de VTC nr. 43/2015 van 16 december 2015;

14. Gelet op de aanvraag tot verlenging van de machtiging van de mededeling van de persoonsgegevens van het LOP Gent van 24 augustus 2017;

15. Beslist de VTC na beraadslaging op 25 oktober 2017, als volgt:

II. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE AANVRAAG

16. De databestanden worden gebruikt in het kader van het Steunpunt Studie- en Schoolloopbanen (SSL) bij het HIVA van de KU Leuven, meer specifiek voor onderzoekslijn 2.3 rond de evaluatie van het Gelijke Onderwijskansen (GOK) beleid. Voor module 2.3.1 wordt onder andere het effect van de centrale aanmeldingsregisters (CAR) in Antwerpen, Brussel, Gent en Lokeren op segregatie onderzocht.

17. Deze aanmeldingsregisters worden georganiseerd op LOP-niveau. In de drie grootste LOP's, die van Brussel, Antwerpen en Gent, melden ouders hun kind aan via de website¹ en geven er informatie in met betrekking tot hun woonplaats, sociaal-economische situatie (SES), en schoolvoorkeuren (ouders kunnen meerdere scholen opgeven, maar maken enkel meer kans om in de eerste drie opgegeven scholen terecht te komen). Het computerprogramma wijst dan op basis van een algoritme kinderen aan scholen toe.

18. De regels volgens dewelke deze toewijzing gebeurt kan per LOP verschillen (in Brussel bijvoorbeeld wordt ook met de thuistaal rekening gehouden). Men onderzoekt ook Lokeren, waar het CAR weliswaar kleiner is, maar tevens gebiedsdekkend. Bovendien spelen er ook capaciteitsproblemen.

19. Elke toewijzing van leerlingen geeft aanleiding tot een andere verdeling van leerlingen over de scholen en zo tot een bepaalde mate van sociaal-economische segregatie.

20. Het onderzoeksproject kan ruwweg in twee delen opgesplitst worden. Het eerste deel beschouwt de impact van de huidige en van alternatieve toewijzingsregels op de mate van segregatie; in het tweede deel wordt op een aantal nevenvragen ingegaan. Voor het tweede deel wordt daarnaast een koppeling met de leerlingendatabank gemaakt, waarvoor het rijksregisternummer (indirect) nodig is en waarin het departement Onderwijs betrokken wordt. Dit gegeven wordt niet rechtstreeks aangeleverd, maar dient enkel als primaire sleutel om de koppeling tussen de CAR-data en de leerlingendatabank te kunnen maken. Het is het departement Onderwijs en Vorming dat dit gegeven levert. Bovendien is deze koppeling enkel mogelijk voor de historische CAR-data, omdat de leerlingen die zich aanmelden voor het schooljaar [t; t+1] pas in februari van het jaar t+1 in de AgODi-telling verschijnen (en de data voor schooltoelage pas in t+2 beschikbaar worden in de leerlingendatabank). **Deze aanvraag betreft enkel de eerste fase.**

---

¹ www.meldjeaan.be

III. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

A. ONTVANKELIJKHEID

21. Het betreft o.a. de leeftijd en het adres van de leerlingen en het werkadres van de ouders samen met bepaalde leerlingenkenmerken (zie onder B.2.1. voor het detail van de gegevens).

22. In casu betreft het dus een latere verwerking van gegevens die informatie bevatten omtrent een identificeerbare natuurlijke persoon. Deze gegevens kunnen dus als persoonsgegevens in de zin van artikel 1, §1, WVP, gekwalificeerd worden.

23. Aangezien deze persoonsgegevens op een geautomatiseerde wijze worden verwerkt, is de WVP van toepassing².

24. Overeenkomstig artikel 8, eerste lid, van het e-govdecreet vereist elke elektronische mededeling van persoonsgegevens door een instantie³ een machtiging van de VTC, tenzij de elektronische mededeling van gegevens al onderworpen is aan een machtiging van een ander sectoraal comité, opgericht binnen de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer.

---

² Art. 3, §1, WVP.

³ Het begrip 'instantie' wordt gedefinieerd in artikel 2, 10°, van het decreet als: "een instantie, vermeld in artikel 4, §1, van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur".

Art. 4. § 1. Dit decreet is van toepassing op de volgende instanties :

1° het Vlaams Parlement en de eraan verbonden instellingen;

2° de diensten, instellingen en rechtspersonen die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest;

3° de gemeenten en de districten;

4° de provincies;

5° de andere gemeentelijke en provinciale instellingen, met inbegrip van de verenigingen zonder winstoogmerk waarin één of meer gemeenten of de provincies minstens de helft van de stemmen in één van de beheersorganen heeft of de helft van de financiering voor haar rekening neemt;

6° de verenigingen van provincies en gemeenten, bedoeld in de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales, en de samenwerkingsvormen zoals geregeld in het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking;

7° de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, hierna O.C.M.W.'s te noemen, en de verenigingen, bedoeld in hoofdstuk 12 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende O.C.M.W.'s;

8° de polders, bedoeld in de wet van 3 juni 1957 betreffende de polders, en de wateringen, bedoeld in de wet van 5 juli 1956 betreffende de wateringen;

9° de kerkfabrieken en de instellingen die belast zijn met het beheer van de temporalieën van de erkende erediensten;

10° alle andere instanties binnen het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap.

25. De persoonsgegevens zouden⁴ worden opgevraagd bij de vier vermelde LOP's⁵. Een LOP is een regionaal samenwerkingsverband, in de vorm van een feitelijke vereniging, dat binnen een LOP-gebied de volgende partners samenbrengt: directies en inrichtende machten van scholen en CLB's, schoolpersoneel, ouders en leerlingen, organisaties van allochtonen en armen, integratiecentra, onthaalbureaus en schoolopbouwwerk. De LOP's zijn instanties zoals bedoeld in artikel 4, §1, 10° van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur en vallen dus onder het toepassingsgebied van artikel 8 van het e-govdecreet.⁶

26. De VTC is derhalve bevoegd om voorliggende machtigingsaanvraag te behandelen.

B. TEN GRONDE

B.1. FINALITEITSBEGINSEL

27. Artikel 4, §1, 1°, WVP, stelt dat iedere verwerking van persoonsgegevens eerlijk en rechtmatig moet zijn. Dit houdt in dat iedere gegevensverwerking dient te gebeuren op een transparante wijze en mits naleving van het recht. Overeenkomstig artikel 4, §1, 2°, WVP, dienen persoonsgegevens voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden te worden verkregen en mogen zij niet verder worden verwerkt op een wijze die, rekening houdende met alle relevante factoren, met name de redelijke verwachtingen van de betrokkene en met de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen, onverenigbaar is met die doeleinden. De VTC onderzoekt hierna de verschillende aspecten van dit finaliteitsbeginsel.

---

⁴ Dit is uiteindelijk beperkt gebleven tot het LOP Gent.

⁵ En in een tweede fase, waarvoor nu nog geen machtiging wordt gevraagd bij het departement Onderwijs en Vorming.

⁶ Memorie van toelichting bij het ontwerp van decreet betreffende de openbaarheid van bestuur: "10° In artikel 4, § 1, 1° tot en met 9° worden enkel de instellingen opgesomd die om organieke redenen als een bestuursinstantie kunnen beschouwd worden en onder de bevoegdheid vallen van het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap. Onder 10° worden de natuurlijke en rechtspersonen gebracht die onder de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap vallen voor zover zij een taak van algemeen belang vervullen en in die zin als een overheid in functionele zin te beschouwen zijn. Als voorbeelden van dergelijke instanties kunnen ondermeer vermeld worden de diverse adviesorganen, de onderwijsinstellingen, Gimvindus, Aquafin, de lokale overleg platforms (decreet gelijke onderwijskansen) enz ..."

Oorspronkelijk doeleinde van de gegevensverwerking:

28. Lokale overlegplatforms (LOP's) zijn verantwoordelijk voor de lokale uitvoering van het Vlaamse onderwijskansenbeleid. Elk LOP heeft een voorzitter die bijgestaan wordt door een LOP-deskundige (vanuit AgODi).⁷ In Brussel betreft het LOP enkel het Nederlandstalige onderwijs. Een LOP heeft naast een onderzoeks- en adviesopdracht ook een bemiddelende en ondersteunende rol in de realisatie van het inschrijvingsrecht.

29. De centrale aanmeldingsregisters zijn een relatief nieuw initiatief dat door de LOP's genomen kan worden. De wettelijke basis voor het centraal aanmeldingsregister wordt gevormd door een wijziging aan het Gelijke Onderwijskansendecreet uit 2008. Daardoor wordt het mogelijk om voor de eigenlijke inschrijvingsperiode een "aanmeldingsperiode" te organiseren waarin ouders hun "wens tot inschrijving van hun kind in een school" kenbaar kunnen maken. Na het afsluiten van de aanmeldingsperiode moeten ouders hun kind nog persoonlijk in de school gaan inschrijven. Het doel van de centrale aanmeldingsregisters voor de LOP's is het optimaliseren van de allocatie van leerlingen over scholen. Als gevolg van de invoering ervan kunnen inefficiënties als kamperen voor de schoolpoort vermeden worden. Een ander doel is het verminderen van schoolse segregatie doordat zowel voor indicatorleerlingen als voor niet-indicatorleerlingen plaatsen voorbehouden worden.

30. De wettelijke basis voor die oorspronkelijke gegevensverwerking is

- betreffende de LOP's: het decreet van 28 juni 2002 betreffende gelijke onderwijskansen (B.S. 14 september 2002).
- betreffende de aanmeldingsregisters: het decreet Basisonderwijs van 25 februari 2007 (B.S. 17 april 1997): art. 37 *undevicies* t.e.m. art. 37 *vicies septies*.

Doeleinde van de verdere verwerking:

31. Het HIVA is gespecialiseerd in wetenschappelijk en beleidsondersteunend onderzoek. Het HIVA is een multidisciplinaire onderzoeksinstituten en is verbonden aan de KU Leuven.

32. Het doel is wetenschappelijk onderzoek naar de impact van beleidswijzigingen op schoolse segregatie. Dit onderzoek gebeurt in het kader van het Steunpunt SSL van de Vlaamse Overheid (zie hoger). Daarnaast worden de data ook gebruikt binnen een doctoraatsproject, dat tevens expliciet als output binnen het steunpunt opgenomen is.

---

⁷ Voor meer informatie over de werking en de samenstelling van de LOP's wordt verwezen naar de jaarrapporten (op <http://www.ond.vlaanderen.be/gok/lop>).

33. Voor het eerste deel is informatie nodig met betrekking tot de preferenties van leerlingen over scholen, de achtergrondkenmerken van de leerlingen, de capaciteiten per school en de toewijzingsregels. In eerste instantie volstond het om hierbij met de data voor het meest recente CAR (2013-2014) te werken en er worden geen andere data opgevraagd.

34. Een aantal oefeningen en simulaties worden nu mogelijk. In de eerste plaats kan voor de huidige populatie en voorrangsregels een interval bepaald worden waartussen de waarde van een segregatie-index met 95% zekerheid moet vallen (hoe groter de rol van de loting, hoe groter het interval). Daarnaast kan onderzocht worden wat het effect is van de manier waarop de plaatsen gecategoriseerd worden (*i.e.* hoeveel plaatsen per contingent), van de manier waarop die plaatsen toegewezen worden (*i.e.* voorrangsregels) en van de manier waarop verschillende groepen gedefinieerd worden. De onderzoeksvraag van het project is dan ook naar de impact van deze beslissingen als desegregatiemaatregelen, en van de manier waarop ze aansluiten bij de voorkeuren van ouders voor scholen. Concreet wil men dus onder andere onderzoeken wat het effect is van alternatieve definities van indicatorleerlingen (door bijvoorbeeld thuistaal al dan niet op te nemen in de definitie) en van het al dan niet toewijzen van een aantal plaatsen per school op basis van het criterium voorkeur. Om deze simulaties uit te voeren volstaat het enkel de data voor het meest recente CAR (schooljaar 2013-2014) te gebruiken.

35. Het is enkel op deze manier dat de effectiviteit van de centrale aanmeldingsregisters in het bereiken van de desegratiedoelstelling bepaald kan worden. Op dit moment is het mogelijk om op basis van gegevens uit de leerlingendatabank (*i.e.* op basis van de sociaal-economische samenstelling van de scholen) de evolutie van de segregatie rond de invoering van de aanmeldingsregisters in de LOP's waarvan sprake is op te volgen, maar het is niet mogelijk om de wijzigingen in de waarde van de segregatie-index toe te schrijven aan het beleid. De reden hiervoor is dat het niet mogelijk is een counterfactual te maken van hoe de situatie er zou uitzien in afwezigheid van de beleidswijziging. Op basis van de CAR-data, met de gegevens over schoolcapaciteit en ouderlijke preferenties, wordt het wel mogelijk een onderscheid te maken tussen de rol van de inschrijvingsregels (in combinatie met capaciteitsbeperkingen) aan de ene kant, en de rol van preferenties aan de andere kant.

36. De VTC is van oordeel dat het doeleinde in randnummer 31 e.v. welbepaald en uitdrukkelijk omschreven is in de zin van artikel 4, §1, 2°, WVP.

37. Aangaande de vereiste van verenigbaarheid met het oorspronkelijk doeleinde, wijst de VTC erop dat de geplande verwerkingen, bestaan uit latere verwerkingen van gegevens die oorspronkelijk voor andere doeleinden werden verwerkt. De rechtmatigheid van deze latere verwerkingen is aldus afhankelijk van hun verenigbaarheid met de oorspronkelijke verwerking.

38. Overeenkomstig artikel 4, §1, 2°, WVP, mogen persoonsgegevens immers niet verder worden verwerkt op een wijze die, rekening houdende met alle relevante factoren, met name de redelijke verwachtingen van de betrokkene en met de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen, onverenigbaar is met die doeleinden.

Deze bepaling maakt echter wel een uitzondering voor wat statistisch en wetenschappelijk onderzoek betreft: "Onder de voorwaarden vastgesteld door de Koning na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, wordt verdere verwerking van de gegevens voor historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden niet als onverenigbaar beschouwd;". Zie verder onder B.2.1 m.b.t. de noodzakelijkheid om met identificerende gegevens te werken (thuisadres, leeftijd, werkadres ouders).

39. Er kan dus geoordeeld worden dat de doeleinden van de latere verwerking verenigbaar zijn met deze van de oorspronkelijke verwerking.

40. Niettemin moet wel rekening worden gehouden met de belangen van de betrokkenen. Vandaar dat de vereisten van transparantie en beveiliging een doorslaggevende rol spelen (zie onder B.3 en B.5)

B.2. PROPORTIONALITEITSBEGINSEL

B.2.1. Aard van de gegevens

41. Overeenkomstig artikel 4, §1, 3°, WVP, moeten persoonsgegevens toereikend, terzake dienend en niet overmatig zijn, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of waarvoor zij verder worden verwerkt.

42. De mededeling van de volgende gegevens van de leerlingen wordt gevraagd:

Schooljaar waarop de data betrekking hebben	Dit gegeven is nodig om te weten op welk jaartal de gegevens betrekking hebben.
Schoolgegevens	
Schoolnummer (uniek identificatienummer) en intern volgnummer	Het nummer waarmee de school en vestigingsplaats uniek geïdentificeerd kan worden.
Capaciteit van de scholen (per leerjaar/leerlingengroep/geboortejaar, wat toepasselijk is)	
Aantal plaatsen (of percentage van het aantal plaatsen) dat de school voorbehoudt voor indicator- en niet-indicatorleerlingen	

Aantal plaatsen (of percentage van het aantal plaatsen) voorbehouden per school volgens het gekozen toewijzingscriterium (e.g. afstand woonplaats, voorkeur...)	
geboortedatum leerling (voor het kleuteronderwijs - in principe volstaan geboortjaar en -maand) of leerjaar/leerlingengroep (voor het lager onderwijs)	om uit te maken voor welk leerjaar of welke groep de leerling aangemeld wordt, en om de relatieve aanwezigheid van indicatorleerlingen per buurt te kunnen berekenen voor de instappertjes en de andere leerlingen afzonderlijk
Individuele leerlingenkenmerken opleidingsniveau moeder schooltoelage trekkende bevolking thuisloos thuisstaal (inclusief componenten: thuistaal met moeder, vader, broers, zussen etc)	om uit te maken of een leerling al dan niet een indicatorleerling is (de variabelen dienen wel apart aangeleverd te worden, zodat de definitie van een indicatorleerling veranderd kan worden)
variabele die aangeeft of de leerling broers of zussen op de school heeft (indien de toewijzing niet in een vooraf georganiseerde voorrangperiode verloopt)	
variabele die aangeeft of de leerling de zoon of dochter is van een personeelslid op de school die in aanmerking komt voor de voorrang (e.g. een arbeidscontract van meer dan 104 dagen in de school heeft) (indien de toewijzing niet in een vooraf georganiseerde voorrangperiode verloopt) (zie hierboven)	
thuisadres postcode straatnaam huisnummer afstanden tot de opgegeven scholen (inclusief "buffer" (i.e. de zone rond de school), indien aanwezig in de data)	om afstand/reistijd te berekenen tot de scholen
werkadressen ouder(s) postcode straatnaam huisnummer afstanden tot de opgegeven scholen	om afstand/reistijd te berekenen tot de scholen
(volgorde van de) preferenties over de scholen	
tevredenheid indien de leerling aan de eerste/tweede/... schoolkeuze toegewezen zou worden (alleszins beschikbaar in Gent voor CAR 2013-2014)	het toewijzingsalgoritme maakt gebruik van een ordinale rangorde in preferenties. Voor sommige ouders zijn de eerste en tweede schoolkeuze echter gelijkwaardig, voor andere bestaat er een groot verschil. Om het effect van dergelijke verschillen op de effectiviteit van het toewijzingsproces te kunnen bepalen, is deze variabele nodig.

43. De aangevraagde gegevens zijn dan ook precies die gegevens die het mogelijk maken om de toewijzing onder de huidige en alternatieve voorrangregels tot op zekere hoogte te repliceren. Deze gegevens betreffen dus de achtergrondkenmerken van de leerlingen en hun preferenties over de scholen.

44. Verder zijn ook de adresgegevens noodzakelijk, gezien afstand een belangrijke determinant is in het schoolkeuzeproces (vooral voor schoolkeuze in het basisonderwijs). De afstanden per opgegeven school en de thuislocatie (en werkadressen) zijn al in de CAR data aanwezig, maar daar zit de afstand tot de dichtstbijzijnde school (scholen) niet noodzakelijk bij. Dit gegeven is noodzakelijk indien de onderzoekers bijvoorbeeld het effect van een toewijzing aan de dichtstbijzijnde school willen simuleren. Het adres is het meest onderscheidende gegeven en dus ook het gevoeligst vanuit een privacy oogpunt. Toch is het noodzakelijk hiervan een precieze maat te hebben. Zeker in een stedelijke context zijn schooltoewijzingen soms een kwestie van meters. Zonder informatie over een huisnummer, of met niet-precieze informatie daarover (bv. een huisnummer met "ruis" op), vergroot de foutenmarge en vermindert de relevantie van de beleidssimulaties onherroepelijk. Bovendien is de *trade-off* tussen het bekomen van deze gegevens en het beantwoorden van de onderzoeksvraag onvermijdelijk. Zelfs zonder volgt de precieze woonplaats automatisch uit de afstanden tussen de opgegeven scholen en het thuisadres (vanaf dat drie scholen opgegeven zijn).

45. Op basis van de hierboven geanalyseerde elementen kunnen de gegevens worden beschouwd als relevant, evenredig en niet buitensporig voor het doeleinde, vermeld in randnummer 31.

B.2.2. Bewaringstermijn van de gegevens

46. Artikel 4, §1, 5°, WVP voorziet dat persoonsgegevens niet langer mogen worden bewaard dan noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of verder worden verwerkt.

47. Men vraagt de gegevens te mogen bewaren tot eind 2019. Zie verantwoording bij punt B.2.4 .

48. De VTC kan akkoord gaan met de gevraagde bewaringstermijn. Ze wijst er op dat de gegevens na deze periode moeten vernietigd worden.

B.2.3. Frequentie van de toegang

49. Men vraagt de gegevens periodiek op.

50. De eerste maal (begin 2014) worden de gegevens voor alle schooljaren waarvoor data beschikbaar is opgevraagd (voor Gent vanaf het schooljaar 2009-2010, voor Antwerpen en Brussel vanaf het schooljaar 2010-2011, voor Lokeren het schooljaar 2011-2012). In de volgende jaren wordt telkens de nieuwe golf van gegevens voor het meest recente schooljaar opgevraagd. Elke golf van gegevens betreft nieuwe leerlingen. Er is geen opvolging van de leerlingen die zich in de voorbije schooljaren aanmeldde, voorzien.

51. De VTC kan akkoord gaan met de gevraagde frequentie.

B.2.4. Duur van de machtiging

52. De mededeling van de gegevens werd gevraagd voor analyse van de gevraagde gegevens tot eind 2015. Dat was het laatste jaar van het Steunpunt SSL.

53. In de aanvraag tot verlenging van de machtiging met twee jaar tot eind 2017 (VTC/M/2015/43)werd volgende argumentatie aangehaald:

54. Ten eerste gebeurde het onderzoek tot dan toe in het kader van het Steunpunt Studie en schoolloopbanen (SSL). De duurtijd van dit Steunpunt werd verlengd tot midden 2016. Ten tweede is het onderzoek op de CAR data voor Gent veelbelovend, in die mate dat de onderzoeker recent een FWO-mandaat werd toegekend waar deze data ook in betrokken worden. Data voor schoolkeuze en in het bijzonder preferentiedata zijn zeldzaam en daarom bijzonder interessant voor academisch onderzoek.

55. De doeleinden van het onderzoek, zoals beschreven in de originele machtigingsaanvraag (VTC/M/2014/02), blijven dezelfde. Het gaat om het schatten van schoolvoorkeuren en het uitvoeren van simulaties rond schooltoewijzing. De data verlaat de beveiligde omgeving van Vlaamse Dienstenintegrator niet en de te publiceren resultaten bevatten in geen geval privacygevoelige informatie of informatie op individueel niveau.

56. Gezien de grote opstartkost beperkte deze verlenging zich tot de data voor het LOP Gent die reeds in het systeem aanwezig waren.

57. In de tweede aanvraag tot verlenging van de machtiging met twee jaar tot **eind 2019** worden volgende argumenten aangehaald:

58. In de komende twee jaar plant de aanvrager de huidige paper te herwerken en te finaliseren samen met een andere onderzoeker van het HIVA en een **nieuwe paper op dezelfde data** op te starten. De bedoeling is om de

effecten van alternatieve toewijzingsmechanismes in kaart te brengen, zoals de effecten op segregatie, maar ook op het aantal leerlingen dat in zijn of haar school van eerste keuze terecht komt. De oorspronkelijke doeleinden van het onderzoek, zoals beschreven in randnummer 32 en de oorspronkelijke machtiging van VTC/M/2014/02, blijven derhalve dezelfde. Het gaat om het schatten van schoolvoorkeuren en het uitvoeren van simulaties rond schooltoewijzing. De data verlaten de beveiligde omgeving van de Vlaamse Dienstenintegrator niet en de te publiceren resultaten bevatten in geen geval persoonsgegevens.

59. Een verlening van twee jaar zou de aanvrager toelaten om, tijdens het reviewproces van de academische artikels, nog naar de data te kunnen terugkoppelen. Deze reviewprocedures kunnen gemakkelijk meerdere maanden tot zelfs een jaar in beslag nemen.

60. De VTC kan akkoord gaan met de gevraagde duur inclusief verlengingen.

B.2.5. Bestemmingen en/of derden waaraan gegevens worden meegedeeld

61. Men vraagt de mededeling van de gegevens aan twee onderzoekers van het steunpunt.⁸ De documenten houdende de contractuele verplichtingen inzake geheimhouding voor de twee onderzoekers werden aan de aanvraag toegevoegd. Bij de toepassing van de machtiging werd echter maar een onderzoeker betrokken.

62. Bij de verlenging van de machtiging tot eind 2019 vraagt men de mededeling uit te breiden tot twee onderzoekers zodat ook de nieuwe onderzoeker van het HIVA toegang heeft. Dit zou geen bijkomende vereisten impliceren voor de ICT-infrastructuur.

63. De projecten die men op de dataset zal uitvoeren, passen zowel in het kader van het FWO aspirantschap van de aanvrager, dat tot eind 2019 is verlengd, en het nieuw Steunpunt Onderwijsonderzoek (SONO), de opvolger van het steunpunt SSL.

---

⁸ VTC/M/2014/02

B.3. TRANSPARANTIEBEGINSEL

(artikelen 4, §1, 1°, en 9 tot 15bis, WVP)

64. Artikel 9 WVP voorziet in een verplichting tot informatie van de betrokken personen van wie persoonsgegevens worden gebruikt.

65. De verantwoordelijke voor de verwerking wordt echter van de bedoelde kennisgeving vrijgesteld wanneer, met name voor statistische doeleinden of voor historisch of wetenschappelijk onderzoek of voor bevolkingsonderzoek met het oog op de bescherming en de bevordering van de volksgezondheid, de kennisgeving aan de betrokkene onmogelijk blijkt of onevenredig veel moeite kost.

66. De VTC vraagt dat de LOP's de informatie opgesomd in artikel 9, § 1, WVP vermelden op de websites van de aanmeldingsregisters. Het gaat minstens om de naam en het adres van de verantwoordelijke voor de verwerking, de doeleinden van de verwerking, de ontvangers of de categorieën ontvangers van de gegevens, het al dan niet verplichte karakter van het antwoord en de eventuele gevolgen van niet-beantwoording, het bestaan van een recht op toegang en op verbetering van de persoonsgegevens die op hem betrekking hebben en alle andere informatie die nodig is om een eerlijke verwerking te waarborgen. Er moet ook op de relevante webpagina's worden vermeld dat de gegevens zullen worden uitgewisseld met de KU Leuven voor de beoogde doelstelling. De KU Leuven neemt de bronnen van de gegevens met vermelding van de machtiging op in haar rapporten en publicaties en op de website waar die eventueel gepubliceerd worden.

67. De verlengingen van de machtiging moeten ook gepubliceerd worden.

68. Voor het LOP Gent werd er in oktober 2017 bevestigd dat men werk zou maken van de uitvoering van de transparantievereisten.

B.4. EXTERNE VERWERKERS EN DIENSTENINTEGRATOREN

69. Er is geen externe verwerker betrokken voor de KU Leuven.

70. De verschillende stadsdiensten die gelinkt zijn met de respectieve LOP's treden op als externe verwerkers die met uitzondering van de stad Lokeren, zelf werken met externe onderaannemers. Tot en met de tweede verlenging worden enkel de gegevens van het LOP Gent aan de onderzoekers meegedeeld.

71. De VTC herinnert er aan dat ingeval van onderaanneming, de privacywet aan iedere verantwoordelijke voor de verwerking oplegt om zijn relatie met externe verwerkers te omkaderen met een overeenkomst die voldoet aan de voorschriften van artikel 16, §1, WVP.

72. Gezien de aard van de gegevens, in het bijzonder de leerlingenkenmerken, die worden meegedeeld en dit samen met gegevens die identificerend zijn, met name het thuisadres, het werkadres van de ouders en de leeftijdscategorie van het kind, is de VTC van oordeel dat de adresgegevens niet ongecodeerd mogen ter beschikking gesteld worden.

73. De Vlaamse dienstenintegrator⁹ zal optreden als *trusted third party* (TTP). Een medewerker van de KU Leuven zal, als statistisch expert, de anonimisering uitvoeren in samenwerking met en onder controle van de TTP. De geplande beveiligde werkwijze werd reeds aan de VTC bezorgd.

B.5. BEVEILIGING

74. De VTC wijst de verantwoordelijke voor de verwerking op de verplichtingen van artikel 16 WVP en op de richtsnoeren informatieveiligheid¹⁰.

75. De data zouden door de LOP's worden doorgegeven aan de TTP op memystick en worden beveiligd door encryptie.

76. Er werden enkel data gebruikt van het LOP Gent. De gegevensstroom op basis van de beraadslaging VTC/02/2014 werd voor deze data correct beveiligd uitgevoerd volgens het systeem van "safe room" in afspraak met de TTP, de VDI. Hetzelfde systeem zal gevolgd worden voor de verlengingen van de machtiging.

B.5.1. Op het niveau van de aanvrager

77. De veiligheidsconsulent van de KU Leuven is gekend bij het sectoraal comité van het Rijksregister.

---

⁹ Decreet van 13 juli 2012 houden de oprichting en de organisatie van een Vlaamse Dienstenintegrator (VDI).

¹⁰ http://www.privacycommission.be/sites/privacycommission/files/documents/richtsnoeren_informatiebeveiliging_0.pdf

78. Naar aanleiding van een machtigingsaanvraag bij het statistisch Toezichtcomité van de CBPL werd het veiligheidsbeleid van de KU Leuven geëvalueerd ¹¹.

B.5.2. Op het niveau van de instantie die de gegevens zal doorgeven

79. De LOP's hebben nog geen informatieveiligheidsconsulent aangesteld.

80. Er werd nog geen veiligheidsplan opgesteld.

IV. BESLUIT

81. De VTC machtigt de LOP's om de in de aanvraag vermelde gegevens aan het HIVA van de KU Leuven mede te delen voor het doeleinde, vermeld in randnummer 30 en onder de voorwaarden vermeld in deze machtiging. De machtiging geldt voor het LOP Gent tot 31 december 2019.

82. De LOP's en de KU Leuven nemen de gevraagde maatregelen inzake transparantie vermeld in randnummer 66 en 66.

De Voorzitter,
Willem Debeuckelaere

---

¹¹ Beslissing van het Statistisch toezichtcomité nr. 04/2017 van 14 februari 2017:
"27. Uit de conformiteitsverklaring die de aanvraag tot mededeling van de gegevens en het vertrouwelijkheidscontract vergezelde, kan opgemaakt worden dat op alle vragen inzake veiligheid positief wordt geantwoord.
28. Gelet op het bovenstaande en het feit dat de Onderzoeker beschikt over een consulent inzake informatiebeveiliging, verantwoordt dit een positief advies op vlak van veiligheid, aldus de beheersinstelling."